

Skatteministeren (Carsten Koch):

Ja. Og sådan nogle overvejelser skal man høre fra Enhedslisten. Tænk, hvis det havde været en radikal ordfører, der havde været oppe og skullet tage stilling til et så kompliceret spørgsmål. Vedkommende var jo aldrig kommet ned fra talerstolen igen.

Men man kan overveje at dele forslaget op, vil jeg sige til hr. Frank Aaen. Det er jo først og fremmest tilvejebringelse af en hjemmel, som vi i skattemyndighederne faktisk troede vi var i besiddelse af. Andet er der såmænd ikke i det. Men jeg kan love hr. Jan Kørpe Christensen og andre, at der ikke fra min side skal være nogen hindringer for en meget grundig udvalgsbehandling af spørgsmålet her.

Så kan jeg i øvrigt også sige – jeg tror, det var hr. Jes Lunde, der var inde på spørgsmålet om aktieavancebeskatningsloven i sin helhed – at vi er gået i gang i ministeriet med et større eftersyn af hele aktieavancebeskatningsloven også ud fra de principper, som blev nævnt, nemlig at få det moderniseret og strammet op, så det flugter med det nye princip i beskattningen af aktieavancer, og det er altså et stort arbejde, som jeg ikke kan love er færdiggjort i næste samling, men det er i hvert fald noget, som er nødvendigt og påkrævet, ligesom de andre forenklingstiltag, vi foretager på kursgevinstbeskatning m.v.

Men jeg skal takke for en positiv tilkendegivelse, og jeg håber på et konstruktivt udvalgsarbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

22) Første behandling af lovforslag nr. L 223: Forslag til lov om pulje til grøn beskæftigelse. Af miljø- og energiministeren (Svend Auken). (Fremsat 16/4 97).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling**Inger Bierbaum (S):**

Dette lovforslag er heldigvis ikke så kompliceret. Det er ligetil. Lovforslag nr. 223 om pulje til grøn beskæftigelse er endnu en perle i en kæde af gode og fremadrettede miljøinitiativer, som regeringen har arbejdet for igennem tiden. Dette lovforslag handler ikke blot om at gøre en indsats på miljøområdet, men også om at skabe flere arbejdspladser. Man slår så at sige 2 fluer med 1 smæk.

Der har længe været ideer fremme om at skabe grønne job. Lovforslaget er et resultat af finanslovdrøftelserne for 1997 med SF og Enhedslisten. Det foreslås at oprette en pulje på 125 mio. kr. i 1997 og 60 mio. kr. årligt i de næste 3 år for at gøre en indsats for at skabe arbejdspladser til gavn for miljøet.

Meningen er, at både foreninger, organisationer, offentlige myndigheder, private virksomheder og enkeltpersoner kan søge om tilskud til projekter inden for byøkologi, trafik, vedvarende energi, vand- og energibesparelser, økologiske fødevarer, naturgenopretning m.m. Der er brug for en gennemgribende omlægning i vores levevis, hvis vi skal leve i et mere miljørigtigt og bæredygtigt samfund. Der er allerede i dag mange gode initiativer for at nå dette mål, men der er stadig masser af arbejde, der skal sættes i gang på natur- og miljøområdet.

Forslaget er bredt defineret og skaber derfor en vifte af forskellige muligheder. Det handler om at støtte de lokale kræfter, der skaber gode og nye varige job i projekter med stor miljøeffekt, projekter, der ellers ikke ville være blevet til noget. Vi skal også huske, at de på længere sigt skal kunne hvile i sig selv. Der findes utrolig mange ildsjæle og mange spændende initiativer rundt omkring i landet, som blot venter på en økonomisk håndsrækning til igangsætning af projekter, projekter, som kommer både miljøet, beskæftigelsen og dermed os alle sammen til gode, og det vil vi i Socialdemokratiet gerne støtte.

I lovforslaget foreslås det, at der nedsættes en bestyrelse på 3 personer, der skal træffe afgørelse ved ansøgning om tilskud. Bestyrelsen udpeges af miljø- og energiministeren, som også har ansvaret for tilrettelæggelsen af arbejdet og for at yde sekretariatsbistand. De nærmere regler for bestyrelsens opgaver synes jeg er veldefineret i lovforslaget, og her tænker jeg bl.a. på regnskabsaflæggelse, revision og evaluering.

Ifølge lovforslaget vil der blive udarbejdet nærmere retningslinjer for, hvilke hovedtyper af aktiviteter og initiativer der kan søges om støtte til. Der skal først og fremmest sættes på projekter, der er medfinansieret og har en lokal forankring, og projekter, der på sigt er økonomisk bæredygtige, og som har en meget positiv effekt på miljøet.

Det skal understreges, at der ikke kan gives tilskud til projekter, hvor der i forvejen er myndighedskrav, og ligeledes, at der ved beslutning om tilskud til private virksomheder selvfølgelig tages hensyn til EU's bestemmelser på området, som i den såkaldte de minimisordning er konkretiseret for, hvilke vilkår der dér gælder.

Ved administrationen af og informationen om ordningen vil der blive lagt vægt på at etablere en så vidt muligt veldefineret afgrænsning i forhold til andre tilskudsordninger.

Lovforslaget om pulje til grøn beskæftigelse er et glimrende initiativ, som ikke alene tager højde for folks ønsker og tidens trend om at tænke og handle grønt; det vil også skabe nye grønne job, og derfor anbefaler Socialdemokratiet lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg havde jo håbet, nu da det ikke fremgår af lovforslaget, at den socialdemokratiske ordfører så i hvert fald ville have løftet lidt af sløret for mere præcist, hvilke projekter det her lovforslag tager sigte på. Jeg vil gerne høre, om ordføreren vil prøve at løfte sløret for det.

(Kort bemærkning).

Inger Bierbaum (S):

Jeg skal gerne oplyse Venstres ordfører om, at der i bemærkningerne til lovforslaget er ganske udmærkede beskrivelser af, hvilke områder man kan tage fat på, og jeg vil samtidig oplyse, at i de kredse, hvor jeg færdes, er der utrolig mange kreative kræfter, som allerede nu har arbejdet på dette her igennem årene. Men lad os nu se, hvilke forslag, som ikke allerede er sat i

gang i kommunerne, og som private virksomheder ikke allerede har taget fat på, der kommer frem med ansøgninger hertil.

Som det er nævnt, er det en bred vifte af ting, som jeg synes er velbeskrevet i bemærkningerne.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Nu var det ikke sådan florumvundne bemærkninger, jeg efterlyste, men bare nogle konkrete sager. Kunne jeg ikke få bare 3 eksempler?

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Der var et enkelt element i lovforslaget, jeg har lidt svært ved at gennemskue konsekvensen af, som den socialdemokratiske ordfører måske kan svare på; det er den her pulje: Hvor skal den i øvrigt modtage penge fra? Hvem har forslagsstillerne tænkt sig skulle aflevere nogle penge til den her fond?

(Kort bemærkning).

Inger Bierbaum (S):

Jeg vil gerne oplyse til hr. Langkilde, at der er afsat penge på finanslovsforslaget, som jeg redegjorde for i min ordførertale.

Konkrete forslag kunne vi bruge megen tid på, men da jeg ikke i dag ved, hvem der ønsker at søge, i og med at nogle, der har søgt om penge, har fået bevilliget penge fra diverse kommuner eller virksomheder til den her slags miljøinitiativer, skal jeg ikke trætte forsamlingen med det. Men jeg ved et lille godt eksempel fra Ærø.

Jens Vibjerg (V):

Nu lykkedes det jo ikke at få et eneste konkret eksempel, og det må vi jo så se, om vi får senere under udvalgsarbejdet. Men jeg vil godt indledningsvis sige, at jeg ikke synes, det tjener ministeren til ære at fremsætte et lovforslag så sent, når det er en del af finanslovaftalen for 1997. Det vil jo sige, at man har haft et halvt års tid til at få det her på plads.

Og så må jeg sige, at lovforslaget jo er helt uden perspektiv. Her lægger man op til at bruge op imod en halv mia. kr. over de næste år, uden at det er godtgjort, at man får noget som helst for pengene.

Det er udtryk for, at regeringen og venstrefløjten har den opfattelse, at bare man sætter ordet grøn foran, så er alt spiseligt. I det her forslag må jeg nærmest betegne det grønne som væren-

de giftigrønt, og det er ærgerligt, at regeringen gang på gang ødelægger en fornuftig grøn politik. Vi har efterhånden oplevet en lang række love fra regeringen, som den kalder grønne afgifter, men som størstedelen af den danske befolkning jo kun oplever som røde skatter.

Nu kommer regeringen så med et lovforslag, der har fået overskriften grøn beskæftigelse. Ja, og hvad er forslaget så? Alt andet end grøn beskæftigelse. Man kan se ud af bemærkningerne til lovforslaget, at den eneste sikre beskæftigelse, der er i dette forslag, er de mennesker, der skal ansættes til at administrere endnu en tilskudsordning, altså mere bureaukrati og mere administration. Bemærkningerne om den beskæftigelsesmæssige effekt af forslaget er noget florumvunden, men man erkender dog selv fra regeringens side, at beskæftigelseseffekten ikke kendes.

Man kunne jo lige så godt være så ærlig som Økonomiministeriet i sit høringssvar, hvor de foreslår, at man helt sletter lovforslagets bemærkninger om, at forslaget generelt vil have en positiv beskæftigelseseffekt, for dér kan man altså heller ikke få øje på den. Økonomiministeriet mener, at den positive beskæftigelseseffekt kun kan opnås ved en sænkning af den strukturelle ledighed eller ved at øge arbejdsudbudet.

Når jeg nu er ved høringssvarene, så siger Amdtsrådsforeningen, at puljeordninger i almindelighed og den foreslåede i særdeleshed er unødvendigt bureaukratisk og administrativt alt for udgiftskrævende, og de siger også, at regeringens grønne initiativer er ukoordinerede og uden garanti for effekten. Det kunne såmænd ikke siges bedre af min mund.

Kommunernes Landsforening giver også lovforslaget en kold skulder. De siger rent ud, at ved at give pengene som bloktilskud får man mere miljø for pengene. Og KL siger, at puljeordninger er meget ressourcekrævende og vil betyde øgede kommunale udgifter.

I det hele taget er det svært for regeringen at finde positive udsagn i høringssvarene, så hvis regeringen mener noget med, at den vil gøre noget godt for miljøet, så må den tage og bruge pengene til noget, der virkelig giver miljø.

I Venstre kan vi sagtens foreslå nogle områder, hvor man er sikker på, at man både får ægte grøn beskæftigelse og fuld valuta for pengene, men regeringen er i denne sag som i så mange andre, vi oplever i denne periode, jo kun interesseret i at lave løsninger med SF og Enhedslisten med det resultat, at det eneste sikre, man

opnår, er mere bureaukrati og flere mennesker, der beskæftiges med at administrere.

Inden jeg slutter, vil jeg gerne spørge ministeren: Er § 3, stk. 1, en blankocheck til miljø- og energiministerens?

Og hvis det ikke er skinnet igennem i mit indlæg, så vil jeg afslutningsvis sige, at Venstre ikke kan støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Hr. Jens Vibjerg efterlyser en bemærkning om, hvorfor det egentlig er nødvendigt at lave sådan et forslag som det her, og hvilke perspektiver der er i det. Ja, man kan jo sige, at det ikke burde være nødvendigt. Alle de her aktiviteter er jo noget, som man burde have bygget op under den borgerlige regering; men det er ikke sket, og derfor er der et gigantisk efterslæb.

Det er et utrolig godt forslag. Det er SF, der har stået fadder til det, men det ændrer ikke ved, at vi synes, det er utrolig godt og vigtigt, og jeg synes, det er et udmærket bevis på, at regeringen, når den kigger til den rigtige side i salen, kan få rettet op på mange af de fejl, der er gjort i miljøpolitikken i den borgerlige regerings tid, og som der ikke er gjort noget effektivt ved endnu, netop fordi Venstre og De Konservative efter min opfattelse har haft alt for stor indflydelse på de tidligere finanslove.

Og jeg kan sige til hr. Jens Vibjerg, at han kan være tryk ved, at der virkelig er miljø for pengene, for hver en krone, i det her forslag.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg kommer til at spørge hr. Bent Hindrup Andersen, om der er andre steder i lovforslaget, hvor man præcis beskriver beskæftigelsen, end dér, hvor man beskriver, at der skal ansættes nogle flere ovre på Højbro Plads.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jamen vi kan godt lave et lille læsekursus ude bagved. Der står, at tilskuddet ikke må gå til lovpligtigt arbejde, dvs. det er til aktiviteter, der ligger ud over de lovpligtige. Og derudover er det kun et tilskud, dvs. at der også skal være en lokal økonomisk aktivitet, så pengene yngler. Det er altså ikke kun disse få midler, der er tale om her, men de vil yngle med midler fra både private organisationer og offentlige institutioner.

Og jeg vil æde min gamle hat på, at Venstre-kommunerne, når det kommer til stykket, nok skal være nogle af de allerførste, der begynder at søge om pengene, fordi det er dér, det miljø-mæssige efterslæb er allerstørst.

Formanden:

Hr. Niels Jørgen Langkilde som ordfører.

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Dette lovforslag er fremsat meget sent. Det er en dårlig ting, at vi får så kort tid til at behandle det, men det er jo aftalt forligsstof. Og jeg må da ønske SF og Enhedslisten tillykke med, at de får deres miljøforslag frem, modsat det, vi aftalte med regeringen i vores finanslovsaftale i november 1995, hvor vi gerne ville have fly-overvågning indført. Det er jo ikke sket endnu, så der er lidt større gennemslagskraft på den anden side. Tillykke med det!

Den korte tid, vi får til at behandle dette lovforslag, illustrerer desværre den kritik, der har været i pressen af parlamentets lidt for hurtige sagsbehandling i den sidste fase af folketingsåret. Men vi skal ikke prøve at stikke en kæp i hjulet på det her og genere det i udvalgsarbejdet. Vi har forståelse for, man har forhandlet sig til et forlig, og så skal det bæres igennem, og der er så andre steder, hvor vi hellere vil bruge vores kræfter.

Vi er heller ikke i tvivl om, at det nok skal give noget miljø. Det er da sjovt at gå ud og bruge penge, og der er mange penge at bruge. De skal nok købe en masse gode venner rundt omkring i landet, der får nogle ting igennem, ingen tvivl om det. Så tillykke med den del af aftalen.

Jeg har også noteret mig, at man har sørget for, at man ikke får de overløbsproblemer, som man har fået andre gange, når man har for mange penge i kassen, for hvis man ikke kan finde projekter nok, ja, så kan man overføre pegnene til næste år. Og det er da klogt af dem, der har fået det her igennem, at de har sikret sig den fulde og hele pengetank.

Men det kan ikke skjules, at når Det Konservative Folkeparti er imod det her forslag, så er det ikke kun, fordi vi ikke er med i finanslovforliget, det hænger også sammen med, at det her er et skridt på vejen til tilskudsdanmark. Det, at nogle får mere bæredygtighed, betalt af andre, der må bøde nogle ekstra skattekroner, som ellers var unødvendige.

Det er et eksempel på det projektmageri, som er blevet kendetegnende for dansk administration. For at sikre sig imod administrativ slinger er man gået over til at lave det ene projekt efter det andet efter det tredje. Det var godt i en periode, men nu er vi altså kommet ind i en ren tilskudsjungle. Vi har tidligere på dagen behandlet Vandfonden, tidligere har vi vedtaget Den Grønne Fond, vi kan læse, at Friluftsrådet ikke kan komme af med deres grønne penge, osv., osv.

Når man selv en gang imellem er i den situation, at man gerne vil have finansieret noget, ved man, at man skal søge 200 forskellige steder. Det er et bøvl for de folk, der gerne vil gøre noget for miljøet. Vi kan derfor gratis levere dem, der har lavet forslaget, en regelforenklingmulighed: Sæt jer dog sammen og prøv at pulje alle de dér grønne ansøgningsordninger og at lave noget, der er enkelt og ordentligt, rationelt, frem for at der skal sidde én mand her og en anden mand dér, så alle de stakkels energiske mennesker skal bruge så meget af deres tid på at skrive ansøgninger. Det var dog lettere, hvis alle de offentlige kassers forskellige fonde blev lagt sammen, så man kunne sende et enkelt brev af sted og så få tingene afklaret. Så var der mere tid til miljøarbejdet ude omkring i landet.

Jeg vil ikke lægge skjul på over for forslagsstillerne, at dette her er et oplagt besparelsesmål, når en borgerlig regering kommer til og skal stramme op og spare på kronerne. Det siger jeg bare, for at man ikke skal blive overrasket over det, når vi kommer så langt.

Så er jeg også imponeret over den tillid, der er mellem forligspartierne. Det er helt sødt at se, at man overlader så meget til ministeren, som man kan se i § 8, stk. 2, som lyder:

»Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler for, hvilke hovedtyper af aktiviteter og initiativer der i særlig grad skal søges støttet med puljens midler, samt hvor stor en del af puljens midler der skal anvendes til disse hovedtyper af aktiviteter og initiativer.«

Jeg vil da håbe for de kære forslagsstillere, at de har lidt styr på det, for ellers kan pengene jo forsvinde hvor som helst; men tilliden er måske meget betydelig.

Da min taletid er ved at udløbe, skal jeg blot til sidst sige, at man med § 10 i betænkelig grad nærmer sig et overvågningssamfund; det er vi bekymret over.

Og så noterer vi os, at man i pkt. 4, det med vildtskaderne, jo har skrevet det, der udelukker

Det Konservative Folkeparti: man har ikke taget skarven med. Vi havde jo sat væsentlig pris på, om skarven havde været med dér; men det er jo en måde at sige til os på, at vi skal holde os væk.

Jeg vil dog godt lige stille et spørgsmål i den mere seriøse ende omkring gamle danske husdyr: Kunne de støttes via det her, eller er det udelukket i kraft af, at det er landbrug? Er de ekskluderet i kraft af stk. 2, og er det så som følge af EU-reglerne?

Jes Lunde (SF):

I politik er der ingen patentrettigheder, og derfor har jeg sådan set heller ingen indsigelser imod, at den socialdemokratiske ordfører siger, at det her er noget, regeringen har arbejdet for i lang tid. Jeg vil måske nok sige, at det ikke er hele regeringen, der har arbejdet for det her i lang tid, men dele af den har givetvis. Jeg kan da i hvert fald huske fra finanslovforhandlingerne, at det tog ganske lang tid at få det her igennem og få de penge fundet, så vi kan få det formaliseret. Og SF har jo da også haft hele to beslutningsforslag om grøn beskæftigelse til behandling her i Folketinget, inden vi nåede frem. Men pyt med alt det, når enden er god, er alting godt, og vi synes, det er meget glædeligt, at SF, Enhedslisten og regeringen i finanslovforhandlingerne er blevet enige om nu at få sat skub i det her.

Vi hører jo tit den påstand, at miljøpolitik er noget, der går ud over beskæftigelsen. Det er forkert på mange måder. OECD har for nylig lavet en rapport, der har dokumenteret, at sådan er det ikke. Sådan er det ikke generelt, tværtimod kan der godt være en positiv beskæftigelseseffekt af at føre en skarpere miljøpolitik.

Det forslag, vi har til behandling her, understreger jo yderligere, at der er masser af arbejde i at løse miljøopgaver. I stedet for at føre en gammeldags, traditionel økonomisk politik, hvor mere beskæftigelse automatisk betyder øget materielt forbrug, nedslidning af ressourcerne og dårligere miljø, ja, så vender vi nu perspektivet fuldstændigt og siger: Her har vi en række eksempler på, at vi kan skabe mere beskæftigelse, samtidig med at vi får et bedre miljø.

SiD har lavet en rapport, der hedder »Grønne job«, hvor man viser, at der er masser af ideer. SiD summerer det op til 50.000 nye job, som man kan pege på inden for løsning af miljøopgaver.

Og når De Konservative og Venstre taler om, at det er støtteordninger, og det burde man ikke gøre, og det burde bare fungere af sig selv, det her, ja, så er sandheden jo, at den type markedsøkonomi, som vi har, ikke løser de her opgaver af sig selv. Hvis man bare lader markedsøkonomien passe sig selv, så er der ikke nogen til at passe på den globale forurening, så er der ikke nogen til at passe på de begrænsede ressourcer, og så får man en nedslidning af det globale miljø, så får man miljøkatastrofer i den sidste ende. Det er en politisk forpligtelse at ændre det perspektiv. Det er en politisk forpligtelse at sætte en helt anden dagsorden. Det er det, vi gør med det her forslag.

Vi ridser så en række konkrete indsatsområder op i 10 punkter, hvor vi kan se, at der er brug for at sætte noget i gang. Og her tror vi på, at der er mange ude omkring, som gerne vil lave et engageret stykke arbejde.

Jeg er nemlig meget enig i den beskrivelse, der kom fra De Konservative og Venstre om, at der findes mange ildsjæle ude omkring, som tænker i disse baner, og som har lyst til at arbejde med det. Noget af det bliver også sat i gang rundt omkring, og det er også fint; det bliver det formentlig i kraft af, at der kommer en skærpet miljøpolitik herindefra, så nogle ting, der naturligt skal sættes i gang, bliver sat i gang.

Men der er også nogle ting, som er nyudviklende, hvor man forsøger at få noget i gang på et område, hvor vi ikke er kommet tilstrækkelig langt teknologisk og politisk til, at vi er afklaret om, hvordan vi skal løse et givet miljøproblem. Og til sådan nogle pilotprojekter, hvor man går i gang med at udforske nye metoder til vandbesparelse, til byøkologi, til energibesparelser, til kloakrenovering, til genanvendelse inden for nye områder, som man ikke er i gang med i øjeblikket, inden for det økologiske område, har vi en støtte til produktionen nu, men hvad med forarbejdningen af varerne? Er der ikke behov for også at kigge på afsætningen af de økologiske varer og få nogle systemer til at fungere, sådan at hele økologien kan blive trukket meget kraftigere i gang end alene i kraft af de vedtagne ordninger, vi har til støtte til selve produktionsomlægningen? Jeg tror det. Jeg tror, at der på masser af de her områder er et perspektiv, og også at der er beskæftigelsesmæssige muligheder i meget stor stil.

Og dér spørger Venstre så: Hvad er den præcise beskæftigelsesvirkning af det her? Det kan man jo ikke sige, fordi det kommer an på, hvor

heldig man kan være med at få gode projekter frem, hvor man kan lave gearede investeringer, og hvor man kan lave investeringer med et langsigtet afkast, hvis man får en ansøgning ind fra nogen, der gerne vil lave et projekt, som så senere skal klare sig på markedsøkonomiske vilkår.

Det kan være, at det er nogle, der vil lave en ny type forarbejdning af nogle økologiske varer, lave et nyt produkt på det område, og at vi får dem løbet i gang med de her midler, og at de så senere etablerer en virksomhed, som kan fungere på rent kommercielle vilkår, og som kan beskæftige en masse mennesker. Jamen så kan jeg da ikke sige nu, hvor mange beskæftigede det vil spinde af sig i tidens løb. Jeg kan kun sige, at målsætningen med det her jo er at forsøge at maksimere beskæftigelseseffekten, samtidig med at man sørger for, at der er en god miljøvirkning i det. Det tror jeg på kan lade sig gøre.

SiD's rapport har jo vist, at der er fantastisk mange ideer på det her område, så jeg tror i virkeligheden, der er nok at vælge imellem, og det er da også mit håb, at når fonden skal til at administrere den her ordning, så vil der være rigtig mange gode projekter at vælge imellem, sådan at det er de allerbedste, man kan søsætte, dem, hvor der er allermost spændende miljø-mæssige perspektiver, samtidig med at der er god og solid beskæftigelse i det.

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

SF's ordfører kunne ikke melde ud, hvor mange arbejdspladser der ville komme ud af det, og det forstår jeg godt, for forslaget er meget åbent, der er mange muligheder i det.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre fra SF's ordfører: Hvad er ambitionen? Forventer man, at der bliver en 4-5 sekretariatsansatte og så ellers ikke noget, eller forventer man 1.000 eller 10.000 eller 100.000?

Og jeg vil godt høre, hvordan det matcher de problemer, vi har i en del af byggeriet, der er ved at være overophedet. Regeringen har netop gennemført et byggestop, som lammer byggeriet af en del uddannelsespladser. Skal de samme folk udkonkurreres af, at vi sætter en række folk i byggeriet i gang med noget andet? Har man overvejet, hvordan man vil løse det problem?

På samme måde som den beskæftigelses-mæssige ambition ikke er så sikkert beskrevet, så er den miljømæssige heller ikke så sikkert

beskrevet. Det er igen, fordi der er mange muligheder i forslaget, det skal jeg medgive, men har man nogle ambitioner, man kan udmelde?

Og har SF nogen prioritering? Gælder det for dem særligt vandet, eller gælder det særligt luften, eller gælder det særligt Agenda 21?

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Da SF fremsatte sit beslutningsforslag om grøn beskæftigelse, havde vi 10 prioriteringer, og hvis hr. Langkilde vil studere lovforslaget, så er det præcis de samme prioriteringer, som regeringen har taget med i lovforslaget. Min sjæl, hvad vil du mer'? Vi kan i hvert fald ikke forlange mere, end at regeringen tager præcis de prioriteringer, som vi har lagt på det.

Jeg synes, det er spændende at diskutere, hvilken beskæftigelseseffekt vi får ud af det, men det er selvfølgelig ikke til at sige præcist, når mulighederne er så mange, når de er så åbne. Men hvis jeg skal gætte som fagøkonom, så vil jeg sige: et antal tusinde job vil der komme ud af det her. Mere præcist kan det jo ikke blive, når vi er på så indledende et stadie som det her.

Det her er jo ikke en byggestøtteordning, så jeg forstår slet ikke, hvorfor vi skulle komme i konflikt med byggestop og den slags.

Men når det emne er bragt på bane, vil jeg da gerne sige, at vi selvfølgelig også er i snak med regeringen om, hvordan vi kan løse de problemer, der er med nogle uddannelsespladser. De steder, hvor vi har aftalt, at der skal etableres nogle flere uddannelsespladser, kan man være nødt til at dispensere fra et byggestop, så man får det byggeri i gang. Det har vi en god og fornuftig dialog med regeringen om.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Der er ingen tvivl om, at forudsætningen for at skabe sammenhæng mellem det økologiske og det økonomiske råderum er, at den økonomiske vækst får et andet materielt indhold, end den har for øjeblikket.

Det politiske ansvar består således i at skabe rammen for en økonomisk udvikling, hvor væksten er præget af mindre stoflighed, øget genbrug og genanvendelse, færre jomfruelige råstoffer og fossile energi, mere arbejdskraft i form af hændernes og hovedernes arbejde.

Konkret drejer det sig f.eks. om, at det ofte kan betale sig at reparere de gamle vinduer i stedet for at rive dem ud og erstatte dem med

nye pvc-vinduer, og i stedet for nye byggerier af tvivlsomme materialer så tjener det både miljøet og ofte også livskvaliteten at vedligeholde og forny bymidterne og det gamle boligbyggeri. Det hedder også byøkologi. Det drejer sig om at lave cykelstier i stedet for motorveje. Det drejer sig om at satse på vedvarende energi og energibesparelser i stedet for nye kulfyrede kraftværker. Det drejer sig om, at byggematerialer skal genbruges i stedet for at ende på lossepladsen. Det drejer sig om, at organisk affald skal bruges som kompost osv.

Det handler også om at styrke produktionen af økologiske fødevarer. Det gør vi bl.a. ved at øge efterspørgslen og styrke befolkningens interesse for økologi. Her spiller f.eks. uddannelse en vigtig rolle. Og så drejer det sig selvfølgelig om i det hele taget at få omstillet hele vores produktion, så miljøhensyn gennem miljøstyring, miljøregnskaber og renere teknologi får højst mulig prioritet.

Endelig handler det om befolkningens og forbrugernes engagement. Allerede Brundtland-rapporten fastslog, at uden borgernes aktive deltagelse når vi ingen vegne på miljøområdet. Derfor er det overordentlig vigtigt, at vi gennem folkeoplysning og informationsarbejde giver borgerne de bedst tænkelige rammer for selv at handle, for selv at tage hånd om miljøet. Agenda 21-arbejdet er i den sammenhæng et vigtigt redskab, som jeg forventer mig meget af.

Alle de nævnte tiltag er nødvendige, hvis vi skal skabe en bæredygtig udvikling. Derfor er vi i Det Radikale Venstre glade for, at vi har mulighed for at være et af de partier, som lægger navn til lovforslaget om grøn beskæftigelse.

Vi kan også tilslutte os den form for organisering af arbejdet, som lovforslaget lægger op til. Det virker som en ubureaukratisk og nem konstruktion, som jeg håber at både erhvervslivet og de folkelige organisationer vil få stor gavn af.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Nu har vi ikke tidligere under debatten kunnet få nogen konkrete forslag til, hvad den her lov kan bruges til. Men jeg forstod på den radikale ordfører, at hvis vi skal have nye vinduer og vi så i stedet reparerer de gamle, kan man komme ind under det her. Kan man også, hvis man nu sætter nye trævinduer i, få tilskud efter den ordning? Jeg har lige bestilt nogle, men i givet fald vil jeg da få sat den bestilling lidt i bero.

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Erfaren mand er god at gæste, siger et gammelt ord, og vi har jo en erfaren radikal politiker til stede som ordfører i dag, når det drejer sig om at dele penge ud for en fond. Det synes jeg vi skulle gøre brug af og høre, hvilke erfaringer Den Grønne Fond har med at skaffe arbejdspladser ved at lave tilskud af denne her type.

Jeg vil også godt høre, hvordan Det Radikale Venstres prioritering er. Nu er der linet 10 sideordnede punkter op. Hvad vil Det Radikale Venstre prioritere? Og kan man afsløre over for os, hvad det er, der vil blive prioriteret, når man skal til at udvælge de enkelte ansøgninger? Har Det Radikale Venstre hold i det?

Jeg hørte mange pæne ord om Agenda 21-arbejdet, og dem kan jeg dele. Har man nogen forventninger om at sætte de ansøgere, der kommer ind, særlig højt på ønskesedlen og sige, at de vil få en særlig prioritet? Vi må jo sige, at vi ikke er helt så langt fremme på Agenda 21-området, som vi kunne ønske.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Jeg må desværre skuffe hr. Jens Vibjerg med, at hr. Jens Vibjerg ikke kan få støtte til at få udskiftet sine vinduer, men derimod er der mulighed for at få støtte til generelle byøkologiske projekter, som har en stor beskæftigelsesmæssig effekt. Teknologinævnet lavede for nogle år siden en undersøgelse af, hvor stor beskæftigelseseffekten ville være, hvis vi i stedet for at satse på nybyggeri i højere grad satsede på udviklingen af byøkologien. Jeg har ikke tallene her, men det er massivt flere, vi får i beskæftigelse ved at satse på at vedligeholde vore gamle huse i stedet for at bygge nyt.

Om Den Grønne Fonds erfaringer og erfaringerne med Den Grønne Fond: Hr. Niels Jørgen Langkilde er velkommen til i udvalget at stille spørgsmål til miljøministeren, hvis det er nogle konkrete projekter, han tænker på. Nu er det ikke sådan, at det er formålet med Den Grønne Fond lige netop at styrke den grønne beskæftigelse. Den Grønne Fonds opgave er at styrke udviklingen af en større miljøbevidsthed i den danske befolkning. Man jeg kan da sige, at vi forventer, at ud af de 75 mio. kr., vi over 3 år har til udviklingen af Projekt Grønne Guider, vil vi alene på guidesiden få mellem 90 og 100 ansatte.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Jeg synes ikke, der er sammenhæng i det, regeringen melder ud, for på den ene side – det har jeg i hvert fald hørt og set – vil man nu lægge en dæmper på byggeriet, og på den anden side skal det her forslag åbenbart bruges til at speede byggeriet op. Man vil altså dæmpe, fordi der ikke er arbejdskraft nok, og fordi der er en overophedning på vej, og jeg kunne forstå, at man nu med det her forslag vil speede op med mange arbejdspladser.

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Jeg vil medgive, at det ikke er Den Grønne Fonds formål at være en beskæftigelsesfremmende foranstaltning, men det var spændende tal, der kom, og jeg vil dyrke det lidt mere i udvalgsarbejdet.

Jeg vil så høre, om den radikale ordfører ud fra sine erfaringer kan sige noget om, hvad man i dette tilfælde vil gøre for at undgå det problem, man altid har ved pengeuddeling, nemlig at der kommer en masse vilde projekter, som man ikke rigtig får nok ud af. Det kender vi, det er altid et problem, og jeg skal ikke bebrejde nogen, at man også vil finde noget, der går galt her. Men det gælder jo om at have en ambition om, at det bliver så lidt som muligt og det bliver så målrettet som muligt. Jeg savner lidt bemærkninger, der tydeliggør, hvad ambitionen er, hvordan man vil tjekke og evaluere de her ting mere konkret. Ordene står der, men kan der fyldes noget på på nuværende tidspunkt, vil jeg blive glad for at høre det.

(Kort bemærkning).

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Nu behøver man jo selvfølgelig ikke som ordfører at være ekspert på alle områder, men det er sådan – det er til hr. Jens Vibjerg – at byøkologi drejer sig ikke kun om byggeri. Byøkologi er en helhedsforståelse af byen som en organisme, hvor det, der drejer sig om, er, at man får det økologiske kredsløb til at fungere. Det vil sige mindst muligt input og færrest mulige råstoffer og ressourcer ind i byen og mindst mulig affaldsforurening ud af byen.

Det er en helhedsopfattelse af byen, hvor man kan tage en række forskellige initiativer. På trafikområdet kan det dreje sig om at sikre, at fodgængere og cyklister får bedre muligheder end biler. Det kan dreje sig om at sørge for, at der

bliver flere grønne områder. Det behøver ikke kun at være folk fra byggebranchen, der får job her. Det kan i lige så høj grad være f.eks. ufaglært arbejdskraft. Der må vi jo desværre konstatere, at hvis vi snakker om netop de ufaglærte arbejdsgrupper, har vi stadig væk en arbejdsløshed, der til tider ligger på mellem 10 og 12 pct., i hvert fald i visse egne af landet. Og et af hovedindsatsområderne er netop at sikre, at flere ufaglærte får mulighed for beskæftigelse.

Til hr. Niels Jørgen Langkilde om vilde projekter: Det kan ikke undgås, at der vil blive givet støtte til nogle projekter, som viser sig ikke at være det, man regnede med at de var. Men jeg betragter også denne fond som risikovillig kapital, og det vil sige, at man til tider er nødt til at gå til kanten, og når man gør det, så er der somme tider noget, der mislykkes. Sådan er det også i Den Grønne Fond. Der er projekter, som viser sig ikke at være en succes.

Jeg synes, at det, man skal hæfte sig ved her, er, at der fra starten er lagt op til en evaluering. Og det står jo meget klart i lovforslaget, hvad formålet er med det her projekt, og det vil sige, at en evaluator vil have nogle klare mål at gå efter. Men jeg vil ikke være med til, at det er os som politikere, der skal fastsætte den metode, der skal anvendes i evalueringen.

Aage Brusgaard (FP):

Jeg vil starte med at sige, at det svar, hr. Jens Vibjerg fik om, at han ikke kunne få tilskud til vinduer, tror jeg ikke på. Vi har jo både Kulturfonden og Den Grønne Fond, og hvis du kalder dem kulturvinduer eller dit hus bevaringsværdigt, så kan du få.

Det er jo sådan her i Danmark, at først tager myndighederne ca. 60 pct. af det, vi tjener, ind i skat. Så har vi 40 pct. tilbage. Af de her 40 pct. tager de 70 pct. i moms og i grønne og sorte afgifter og miljøafgifter. Det vil sige, at så har vi 6-7 pct. tilbage, vi kan stoppe i munden og på vores legemer og sådan nogle ting. Og så er man altså nødt til at give lidt tilbage igen. Så det skulle undre mig meget, om der ikke var en eller anden lov, hr. Jens Vibjerg kan få tilskud til sine vinduer efter. Prøv lige at spørge. Hvis der ikke er, så er det en fejl, og det må vi have rettet op på.

Dengang jeg sad og læste forslaget her, kom jeg til at tænke på et kræmmermarked eller Vilsund Marked. Jeg er på Vilsund Marked hvert eneste år to dage, og jeg synes, det er skægt at gå og høre, hvordan Låsby-Svendens

bytter rullepølser med heste og omvendt og reb og grimer osv.

Grunden til, at jeg kom til at tænke på Låsby-Svendsen og sådan et kræmmermarked, var jo, at når man læser forslaget her, står der jo, at på finansloven for 1997 er der afsat en pulje til grøn beskæftigelse på 125 mio. kr. og så nogle millioner kroner de næste år. Det er jo sådan et typisk kræmmermarked: For at SF og Enhedslisten ikke stemmer nej til finansloven, skal de lige have nogle millioner, de kan smide ud til venner og bekendte og familier. Det er det, der sker. De får et par hundrede millioner her, og så kommer regeringen og finansminister Lykkesoft tilbage og siger: Ja, nu har vi rigtig snøret dem, de får et par hundrede millioner kroner, de sådan kan spille hej gut med, og så lader de være med at stemme imod finansloven. Så kan der ikke udskrives valg osv., og så kan vi få vores minsterpensioner og lønninger et par år mere.

Det er jo sådan, det foregår, og det er jo sådan, Låsby-Svendsen handler på Vilsund Marked. Det er jo sådan set meget, meget, meget skæg at være med til. Nu har vi så et eksempel her.

Så står der i fremsættelsen:

»Der vil med lovforslaget kunne gives tilskud til skabelse af grønne arbejdspladser, dvs. arbejdspladser inden for områder med et betydeligt miljømæssigt indhold.«

Nu er der blevet spurgt om, hvad man mener med grønne arbejdspladser. Selv om vi har spurgt flere gange, er der ingen, der kan svare på det. Og så vil jeg godt spørge igen: Hvad menes der med grønne arbejdspladser, og hvad menes der med betydeligt miljømæssigt indhold? Hvad ligger der i betydeligt miljømæssigt indhold? Det står ingen steder.

Så står der herovre på den anden side:

»... ligesom der ikke vil kunne gives tilskud til projekter bl.a. inden for transport, landbrug og fiskeri. Miljø- og energiministeren bemyndiges dog til at fastsætte regler om tilskud, der ikke er underlagt disse begrænsninger.«

Det vil sige, at der faktisk ingen begrænsninger er. Og det betyder jo så, at Enhedslisten får en blankocheck, og de kan så skrive til ministeren og fortælle, hvad de vil have den brugt til. Men jeg vil godt spørge ministeren, hvis han er vågen et øjeblik: Der står i det, jeg lige nævnte, at der ikke kunne gives tilskud til transport. Det står i fremsættelsen. Men så står der under § 2, at der kan gives tilskud til byøkologi og trafik og vedvarende energi osv. Hvad forskel er der

på trafik og transport? Der står, at der ikke kan gives til transport, men der kan gives til trafik. Så jeg vil godt have defineret, hvad forskellen er.

Ja, så har jeg vist ikke skrevet ret meget mere, men det er vel også i orden. Jo, jeg har lige skrevet her til slut, at jeg kan altså ikke forstå, at sådan et lovforslag kan være godkendt af Lykkesoft og Marianne Jelved.

Formanden:

Hr. finansminister Mogens Lykkesoft og fru økonomiminister Marianne Jelved!

Aage Brusgaard (FP):

Hr. finansministeren og fru økonomiministeren er da to personer, der plejer at være ret så fornuftige med ikke at poste penge ud til unødige ting, så jeg tvivler på, at det her er godkendt i regeringen.

En af vores embedsmænd kom hen til mig nu her, lige da jeg gik herved, med et billede – og det kunne jeg ikke lade være med at tage med, det var selvfølgelig også derfor, jeg fik det – af vores miljøminister i et glashus, eller det er nok et drivhus. Der står: Embedsmændene bruger masser af elektricitet og bjerger af papir for at få alle andre til at holde igen.

Dette lovforslag er egentlig et meget godt eksempel på det. Der bliver nedsat et styrings- og bevillingsnavn eller -råd for at spare på energien og ressourcerne, og helt sikkert vil det bruge mere energi og flere ressourcer, end vi nogen sinde vil komme til at spare. Et typisk socialistisk forslag.

Formanden:

Hr. Brusgaards bemærkninger til hr. Vibjerg var så morsomme, at jeg ikke nænnede at henvise til forretningsordenens bestemmelser om, at det ikke er tilladt at tiltale nogen direkte under forhandlingerne, men jeg vil bare gøre opmærksom på, at bestemmelsen findes.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Det er meget svært som ordfører at komme efter hr. Brusgaard efter sådan en tale, men jeg kan da prøve.

Det er jo ikke Enhedslistens venner eller for den sags skyld SF's venner, der alene får gavn af det her; så mange tror jeg ikke engang de to partier har tilsammen. Men dette lovforslag er en bred indsats på miljøområdet, og det står jo ikke alene, men skal ses i forhold til de andre indsat-

ser, der er besluttet i finansloven: økologisk omstilling og nye brudflader inden for den vedvarende energi.

Samlet kan man efter min opfattelse sige, at de forslag tilsammen kan begynde at vende den udvikling lidt, hvor investeringerne hele tiden er gået den forkerte vej.

Jeg er godt tilfreds med den måde, det er skruet sammen på, med en bestyrelse, der skal prioritere, så det ikke bliver alt for bureaukratisk, og jeg håber, at den bestyrelse også får lagt en procedure for ansøgningerne, så det går smidigt og nemt.

Jeg er glad for, at man også præciserer, at dette er uden for det lovgivningsmæssigt forpligtende arbejde. Det vil sige, man begynder ikke her skjult at føre penge til kommuner og organisationer ud over det, der er lovpligtigt. Det er nye aktiviteter, det er tilskud til nye aktiviteter, og det betyder også, at der er væsentlig flere penge i denne pakke end det, der lige står på finansloven. Der kommer mange flere midler ind; man får pengene til at yngle på den måde, de deles ud.

Samtidig vil jeg sige, at jeg også synes, det er godt og rigtigt, at der peges på, at det er med henblik på at skabe varige job og ordentlige ansættelser, så længe folk er under disse ordninger.

Med de bemærkninger vil jeg sige, at Enhedslisten støtter lovforslaget, og vi glæder os til at se det effektueret og vil de steder, vi har mulighed for det, selvfølgelig arbejde for, at det bliver brugt til fornuftige ting.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Enhver form for nytænkning kalder på modsigelse fra de reaktionære kræfter. Ethvert nyt initiativ har mødt modstand. Da man begyndte overhovedet at tale om miljø, fik man alle mulige ringeagtstytringer fra højresiden i samfundet, der gik imod initiativer på det her felt.

Hvis man har været med i mange år, ved man, at enhver ny tanke altid er blevet mødt med hovedrysten fra de konservative partier. De siger, at det her bare er et nyt tilskud, og at Tilskudsdanmark vil vokse, samtidig med at de på alle andre forslag foreslår nye tilskudsordninger, nye beløb afsat, og siger, at folk ikke selv skal betale, men at statskassen skal udrede beløbene.

Vi har i øjeblikket det ene eksempel efter det andet til behandling i Folketinget, og hr. Vibjerg kender i hvert fald de eksempler, jeg tænker på.

Her drejer det sig ikke om netto at give flere offentlige midler ud. Hvis det lykkes – og jeg vil gerne tilslutte mig den meget positive beskrivelse, som både hr. Jes Lunde, fru Bierbaum og fru Elsebeth Gerner Nielsen allerede har givet af lovforslaget – med disse penge at så nye initiativer og give grøde for lokale beskæftigelsesinitiativer, der kan føre til varige job, vil de besparelser, der opnås på de offentlige budgetter, langt overstige de små beløb, der trods alt er tale om på dette område.

Jeg synes, det ville have været meget forkert, hvis man på forhånd lagde alle ildsjælene og alle de spændende projekter i en spændetrøje og sagde, at det kun var under de og de meget detaljeret beskrevne betingelser, at man kunne give tilskud. Så ville vi for alvor gøre dem en dårlig tjeneste.

Nu siger vi: Kom med jeres ideer, kom med jeres forslag. Vi har angivet nogle hovedindsatsområder, og så vil det være op til befolkningen selv, de mange mennesker derude, som hr. Jes Lunde beskrev det, der har ideerne, har opfindsomheden, at komme med forslagene. De vil også komme med nogle penge selv, for at tingene skal hænge sammen, og jeg tror, at vi får gjort en masse gode ting i det danske samfund. Frem for blot at betale folk understøttelse gør vi her noget aktivt for både at forbedre miljøet og gavne beskæftigelsen.

Men det kan selvfølgelig ikke undre, at en ny tanke kalder på hånlige bemærkninger, hovedrysten osv. fra de reaktionære partier. Hvis man sådan tænker efter historisk set, tror jeg ikke, man kan opvise ét eneste eksempel, hvor en god, ny idé er blevet mødt positivt af Venstre og De Konservative. Jeg mindes ikke noget. Det kan være, hr. Langkilde, som jo er fremragende til at holde indlæg her i salen, kan komme i tanke om noget, men sådan direkte adspurgt en torsdag eftermiddag lige inden store bededag kan jeg altså ikke komme i tanke om noget eksempel.

Jeg siger tak til det flertal, der står bag dette lovforslag, og jeg ser frem til et hurtigt og positivt udvalgsarbejde.

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Jeg vil da straks korrigere ministeren. Jeg vil gå tilbage i Det Konservative Folkepartis historie til 1915, da partiet bliver stiftet, og dengang var det min forgænger i det fynske, hr. Sporon-Fiedler, der som rigsdagsmand stod heroppe og talte for, at vi skulle have en bedre bygningsbevaring. Sådan kunne jeg fortsætte.

Da jeg selv gik aktivt ind i politik i 14-årsalderen, var jeg en af de første til at demonstrere for et bedre miljø i Fredericia og omegn. Jeg så ingen Socialdemokrater; de ålede os.

Vi har været foregangsmænd på dette område, og det er jo rart, at Socialdemokraterne er kommet med. Det er rart, at de kunne være med til at lave den første miljøbeskyttelseslovgivning sammen med De Konservative. Vi har været i front på miljøområdet.

Den minister, vi har nu, splitter os på en række punkter, men jeg vil da godt sige, at ministeren senere i dag har nogle forslag om katamaranerne, som vi kan støtte. Hvis han vil karakterisere det, han kommer med, som nyt og spændende, kan han regne det med på listen over det, vi har kunnet være med til at støtte.

Men frem for den polemik skulle vi måske forholde os lidt til selve lovforslaget, og dér har jeg et par spørgsmål til hr. Bent Hindrup Andersen om, hvorfor han er så glad for at splitte fondene op, og om han ikke kunne være interesseret i, at man rationaliserede den vandfond, han har været begejstret for, disse puljefond, den grønne fond osv., når man gerne vil have sådan en pengekasse at dele ud af. Det ville være lidt lettere for forbrugerne.

De Konservative har den opfattelse, at det var sjovere, om vi beholdt lidt flere af vores penge, så vi selv kunne betale for det. Det vil jeg foretrække i det miljøarbejde, jeg er engageret i, og hvis jeg fik lidt flere af mine skattepenge, kunne jeg betale i stedet for at bruge tid på at sende ansøgninger alle mulige steder hen. Det ville også være en lettelse for de folk, jeg arbejder sammen med, at vi ikke skulle skrive så mange ansøgninger, men kunne nøjes med en enkelt.

Det synes jeg man skulle tænke på bare for at gøre forslaget bedre. Vi er ikke ude på at spænde ben for det, men når man vil bruge disse penge, så lad os da få brugt dem med den størst mulige effekt.

Derudover vil jeg gerne have at vide: Hvad er vild natur, man vil have ind i byerne? Det synes jeg heller ikke er afklaret i forslaget, og det tror jeg da i al fald Enhedslisten kunne have en kommentar til og en definition af.

Jeg vil også godt høre Enhedslistens vurdering af beskæftigelsesgraden. Vi har fået en vurdering på nogle tusinde. Jeg forstår det som måske mellem 1.000 og 10.000 arbejdspladser. Det vil sige, at det bliver en 30.000-60.000 kr.s arbejdsplads, og det er jo ikke skræmmende dyrt. Når man ser på, hvad den grønne fond har

kostet pr. arbejdsplads til grønne guider, vil jeg gerne medgive, at det er relativt billigt. Det vil jeg også gerne rose, og vi vil da se opmærksomt efter, om man kan holde nye arbejdspladser til så billig en pris. I så fald er det da ikke helt så tovligt, som det umiddelbart så ud.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Vandfonden har et klart formål, og det er at rette op på den kemiske forurening i jorden. Det vil vi gerne have mange bidragydere til; der kommer noget fra kloakafgifter, noget fra pesticiderne, men jeg mener, at der også bør komme noget fra kemiindustrien.

I øvrigt er jeg principielt tilhænger af, at man laver det, der hedder cigarkasser, og det burde ikke være nyt for hr. Langkilde, for miljøpengene i f.eks. Vandfonden udligner jo sig selv. Når der ikke længere er nogen gift og forurening, er de væk. Det er en klar, målrettet brug af midlerne, som vi kalder målrettet tilbageføring.

Jeg synes, der er brug for også på den samlede finanslov at vise en klar, målrettet indsats, som netop foreslået af SF med de grønne job. Det mener jeg er godt at bygge videre på, for man sætter aktiviteter i gang og honorerer ildsjæle. De kan få midler til at gennemføre det lokalt, helst i foreninger og efter min opfattelse også helst i offentligt regi, sådan at man kan begynde at belønne de kommuner og institutioner, der går væsentligt længere end det, de er lovmæssigt forpligtet til.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Venstre støtter alle gode initiativer, der kommer fra regeringen, men det er jo efterhånden længe side, vi har set nogen. Den nuværende regering har ikke evne eller vilje til at komme med de gode, konstruktive initiativer.

Så siger ministeren, at det her drejer sig om småbeløb. Det er trods alt adskillige hundrede millioner kroner, og i hvert fald for Venstre er det mange penge. Hvis vi f.eks. brugte dem til at få ryddet op på de giftlossepladser, vi har rundt omkring, fik vi noget miljø for pengene og fik dem brugt til noget fornuftigt, i stedet for at man nu breder dem ud over en stor vifte uden nogen som helst garanti for effekt af nogen art.

Så stillede jeg under mit indlæg et kort, præcist spørgsmål til ministeren, som ministeren undlod at svare på, men vil jeg gentage spørgsmålet: Er § 3, stk. 1, en blankocheck til miljø- og energiministeren?

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Jeg kan godt forstå cigarkasseprincippet, hvis man kan holde tingene klart adskilt, men hvis vi ser på punkterne e og f i bemærkningerne til lovforslaget, er der jo netop lige så meget vand dér, som der er flere af de andre steder. Jeg vil da anbefale dem, der arbejder med forslaget, at få gjort det krystalklart, hvor man skal søge, og man kan måske også lave nogle krydshenvisninger, sådan at hvis en ansøgning kommer i en forkert bunke, ryger den automatisk videre.

Vi skal jo ikke gøre det svært for dem, der skal arbejde miljømæssigt. Det gælder om at gøre det så let som muligt for dem, der ikke selv kan finansiere tingene, og det vil jeg anbefale forslagsstillerne at de får indarbejdet.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg er da meget enig med hr. Langkilde i det grundsynspunkt, at man skal gøre det så let som muligt for folk, have en så enkel administration som muligt, sikre sig mod overlapninger og sikre et godt samarbejde mellem de forskellige kasser, der opererer på dette felt.

Jeg tog egentlig ordet for at svare Venstres ordfører, som meget gerne ville have, at vi brugte nogle af pengene på oprydning i kemikalielossepladser. Jeg kan berolige med, at det gør vi lige præcis. Af de 500 mio. kr., som SF har fået tilsagn om på finansloven på det her område, foruddisponeres faktisk de 200 mio. kr., dvs. 40 pct., målrettet til oprydning i kemikalielossepladser og til værditabsordninger osv. på dette område.

Det kommer formentlig på et aktstykke i Finansudvalget, og jeg går så ud fra, at Venstre i hvert fald vil støtte den del, som det heroppefra har rost. Måske kan det så senere trækkes til at forstå, at det andet også er fornuftigt.

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Det var en uhyre spændende oplysning, vi fik her. Tusind tak for det. Er der andre ting, der er forudbestemt på denne måde? Det synes jeg da var rart at få at vide på nuværende tidspunkt, for så får vi sådan lidt mere en fornemmelse af, hvad det er, vi har stået og diskuteret i den sidste times tid.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Finansministeriet udgav i november måned en pjece, som jeg står med her, og omslaget er et meget flot kludetæppe som symbol på den kludetæppeaftale, regeringen lavede med os, og hvori der var mange forskellige brikker.

Heri er det beskrevet, at vi aftalte, at i alt 500 mio. kr. skulle disponeres inden for det her område, som vi kaldte en kombination af miljø og beskæftigelse. Det blev også beskrevet heri, at af de penge blev 75 mio. kr. i 1997 og 40 mio. kr. i de kommende år forhåndsdisponeret til affaldsområdet.

Det blev yderligere konkretiseret ved udmøntning i ændringsforslag til finansloven ved tredjebehandlingen, hvor det meget præcist blev pindt ud, at det, der blev disponeret til den lovgivning, som vi behandler her i dag, var 125 mio. kr. i år, 60 mio. kr. i de kommende år, medens 75 mio. kr. i år og 40 mio. kr. i de kommende år blev brugt på affaldsområdet.

At det er en nyhed for miljøordførerne fra Venstre og De Konservative, kan jeg selvfølgelig kun beklage, men det er altså noget, der er fremgået af finanslovprocessen.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Formålet med § 3, stk. 1, som hr. Vibjerg nu har spurgt om to gange, fremgår med al ønskelig tydelighed af en detaljeret tekst i bemærkningerne, der skal ses i sammenhæng med § 2, stk. 4, hvorefter der umiddelbart kan gives støtte, der respekterer de regler, der gælder inden for EU.

Hvis man i fremtiden ønsker at gå ud over de grænser for støtte, der findes i EU-reglerne, kræver det et nyt regelsæt, som skal notificeres efter forudgående forhandling med organisationer osv.

Jeg går ud fra, at man til den tid har et langt bedre grundlag at kunne vurdere det her på, så det er alene en bemyndigelse til at kunne handle i den situation.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Det var jo en interessant bemærkning både fra hr. Langkilde og fra hr. Jens Vibjerg: at man godt vil støtte jordrensningen. Det har begge partierne jo både talt imod og stemt imod under finansloven. De beløb, som man egentlig godt ville have brugt til det, har man jo stået og talt imod og stemt imod.

Det kunne da godt være, vi også skulle have lidt læsevejledning, når det drejer sig om selve finansloven og ikke kun denne her lov.

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Jamen jeg skal beklage, at jeg misforstod det, hr. Jes Lunde sagde før. Jeg troede, det var de penge, der var i det her forslag, der var disponeret over. Det kan jeg forstå at det ikke er, så de kritiske bemærkninger, der faldt i den retning, bedes man se bort fra.

Jeg kan hermed forstå, at alle de penge, der er, er til fri disponering, og at de derfor vil indgå i den samlede prioritering, som vi så ikke kender så meget til, og det vil jeg opfordre de pågældende til at sikre sig under udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Vi har på et tidspunkt fremsat et beslutningsforslag om oprydning efter fortidens synder, som netop tog sigte på vores giftlossepladser. Og hvor var regeringen henne, hvor var SF henne, hvor var Enhedslisten henne? De stemte imod. Når vi kommer med nogle konkrete initiativer, der peger mod nogle bestemte områder, er man der ikke.

Men kan man lave sådan noget florumvundet noget, så man kan bruge pengene, som man finder for godt undervejs, uden nogen sikkerhed for nogen som helst effekt, så er man med på det, men når man går efter nogle præcise opgaver, er man væk.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

23) Første behandling af lovforslag nr. L 208: Forslag til lov om ændring af lov om naturbeskyttelse. (Forrentning af fredningserstatninger).

Af Niels Jørgen Langkilde (KF), Hans Christian Schmidt (V), Aage Brusgaard (FP) og Ole Donner (DF) m.fl.

(Fremsat 1/4 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Det skal være hævet over enhver tvivl, at det er min klare hensigt, at ejere af ejendomme, der bliver berørt af fredninger, får den erstatning, som de har krav på. Og det tror jeg de gør med de regler, der gælder i dag, for fredningsmyndighederne har i flere tilfælde kompenseret særligt for rådighedsindskrænkninger i perioden, medens fredningssagen verserede.

Det er imidlertid ikke sket ved at fastsætte en tidligere forrentning, men ved at forhøje fredningserstatningen under henvisning til, at sagen har været meget længe.

De gældende regler i naturbeskyttelsesloven om forrentning af fredningserstatninger er helt i overensstemmelse med de øvrige tilsvarende regler inden for dansk ekspropriationsret. Det er et grundlæggende princip, at erstatningskrav for et lidt tab først forrentes fra det tidspunkt, hvor indgrebet besluttes og tabet konstateres og gøres op. Og tabet i anledning af en frednings-sag kan først gøres op, når Fredningsnævnet træffer afgørelse om fredningen.

Særligt forrentningsreglerne har været genstand for nøje overvejelser i den naturfredningskommission, som forberedte udarbejdelsen af den reviderede naturfredningslov fra 1969, hvor der første gang blev fastsat regler om forrentning. På den baggrund kan jeg ikke tilslutte mig lovforslaget.

Jeg har tidligere udtrykt en positiv holdning over for De Danske Landboforeningers og Dansk FamilieLandbrugs ønske om at lade fredningserstatninger forrente fra et tidligere tidspunkt end datoen for Fredningsnævnets afgørelse. Men jeg har samtidig givet udtryk for, at der er tale om en meget kompliceret problemstilling, som jeg meget gerne vil klargøre over for udvalget. Jeg vil derfor oversende et notat,